

UBUNTU KURULUM

Ubuntu Hakkında Bilgi

Ubuntu, Debian kökenli, kurulum ve kullanım kolaylığı ve düzenli sürüm yükseltmeleriyle öne çıkan bir Linux dağıtımıdır. Canonical Ltd.'in (Mark Shuttleworth'e ait) sponsorluğunda geliştirilmektedir. Ubuntu'nun hedefi son kullanıcıların ulaşabileceği kolay, hızlı, ücretsiz, güçlü bir işletim sistemi oluşturmaktır. Ubuntu, Zulu dilinde; "Ben, sen sen olduğun için, benim" demektir, aynı zamanda "başkalarına karşı merhametli, şefkatli, iyiliksever" olmak gibi insani değerlerin temel alındığı bir dünya görüşüdür. İnsanlık için Linux (Linux For Human Beings) sloganını kullanan Ubuntu, Debian'dan farklı olarak her 6 ayda bir yeni sürüm; her sürüm için ise 18 ay destek sunmaktadır. Ayrıca 3 yıl Masaüstü ve 5 yıl Sunucu sistem desteği sunan ve belli sürelerde bir çıkarılan Uzun Süreli Destek (Long Term Support, LTS) sürümleri de mevcuttur. 8.04 (Hardy Heron) sürümü, Ubuntu'nun 6.06'dan sonra ikinci LTS sürümüdür.

Ubuntu projesinin amacı, her düzey kullanıcının rahat bir biçimde kullanabileceği, tamamen açık kaynaklı ve kararlı bir işletim sistemi oluşturmaktır. Bu bağlamda GNU/Linux hakkında hiç tecrübesi olmayan kişilerin başlaması için ideal bir seçimdir. Özellikleri itibarıyla acemi, tecrübeli ve uzman kitleye de hitap etmektedir.

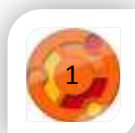
Tarihçe ve Geliştirme Aşaması

Debian temel alınarak yola çıkılan ilk Ubuntu sürümü 20 Kasım 2004 tarihinde yayımlandı. O zamandan beri her altı ayda bir yeni sürüm yayımlanmaktadır; bu da onu en güncel GNOME (nom diye okunur) arayüzü kullanan dağıtım yapmaktadır. MEPIS, Xandros, Linspire, Progeny ve Libranet gibi diğer Debian tabanlı işletim sistemlerinin aksine Ubuntu, Debian'ın felsefesine sadık kalmış ve özgür bir yazılım olarak yoluna devam etmiştir.

Ubuntu logosu ilk sürümden beri aynıdır. Elde çizilmiş ve şimdi ubuntu-title adlı bir yazıtipi olan bu logo Andy Fitzsimon tarafından yapılmıştır. Logosundaki işlenen temada insanlar arasındaki eşitliğe ve kardeşliğe dikkat çekmektedir.

Ubuntu paketlerinin çoğunluğu Debian projesinin kararsız bölümünden derlenir. Ubuntu ve tüm resmi türevleri, .deb paketleri ve APT tabanlı paket yöneticilerini kullanır.

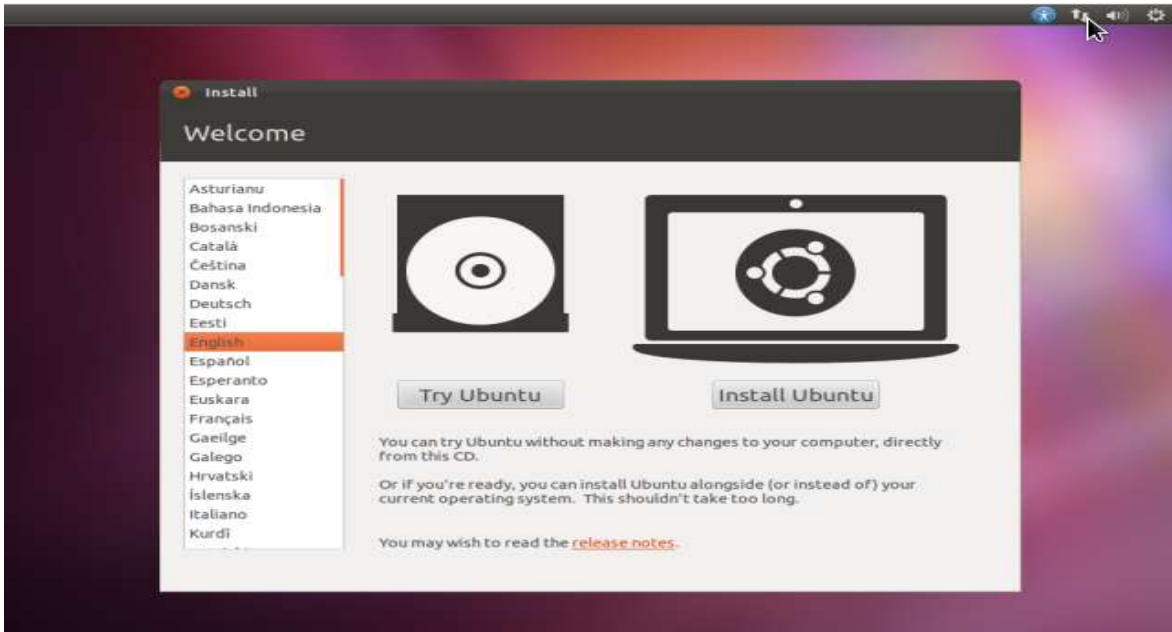
Ubuntu projesi, paketlerle ilgili bazı konularda Debian ile ortak çalışmaktadır. Ubuntu'ya yüklenen paketler Debian'ın kararlılık seviyesi için bir deneme ortamı yaratmaktadır. Öte yandan Ubuntu ve Debian çok sayıda kişi tarafından yeterince beraber çalışmamakla suçlanmaktadır; zira Ubuntu .deb'leri ve Debian .deb'leri birbiriyle uyumlu değildir. Her ne kadar çok sayıda Debian geliştiricisi aynı zamanda Ubuntu'nun gelişimine yardım ediyor olsa da Debian'ın kurucusu olan Murdock Ubuntu'nun ayrı bir proje olduğunu ve Debian ile yeterince ortak noktaya sahip olmadığını belirtmiştir.

Ubuntu Kurulum Adımları

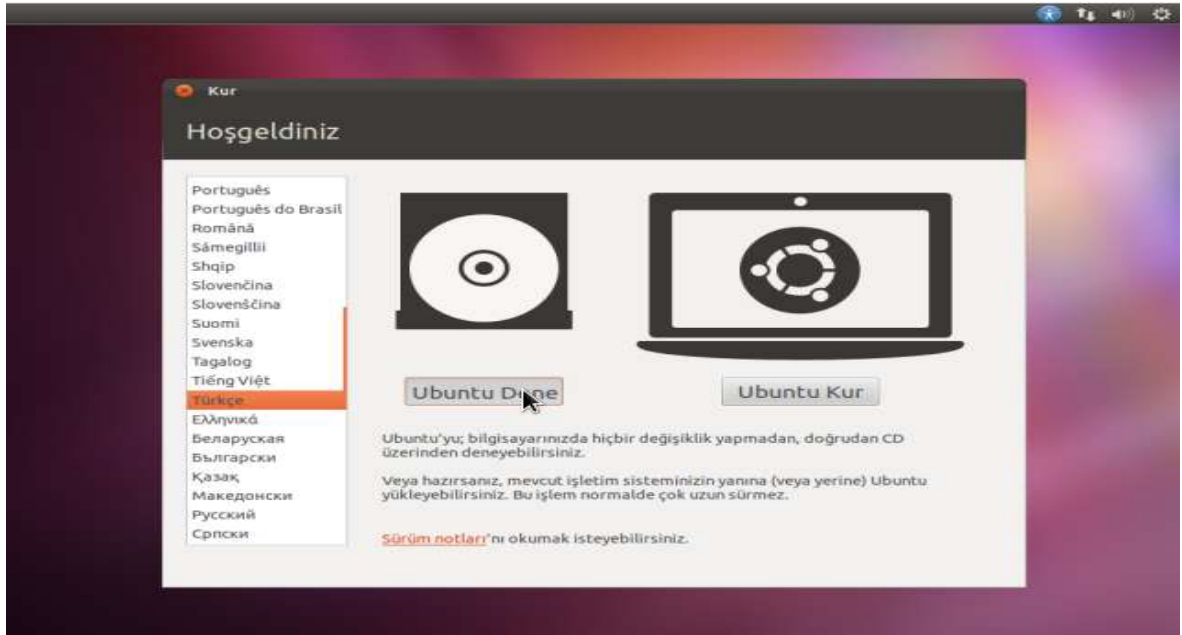
1-Hazırladığımız CD/USB diskimizden kurulumla başladıkten sonra, bilgisayar kurulum için otomatik olarak ön yüklemeye başlar...

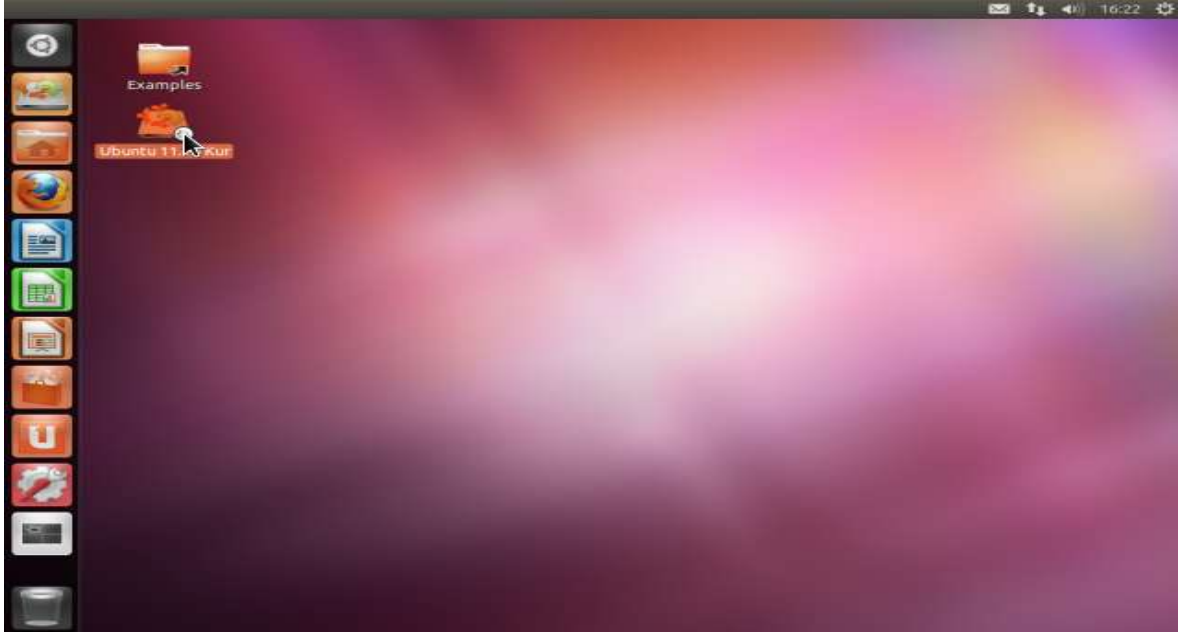
1- Kurulum aşamasına başlamadan önceki dil seçimini soldaki menüden yaparız.

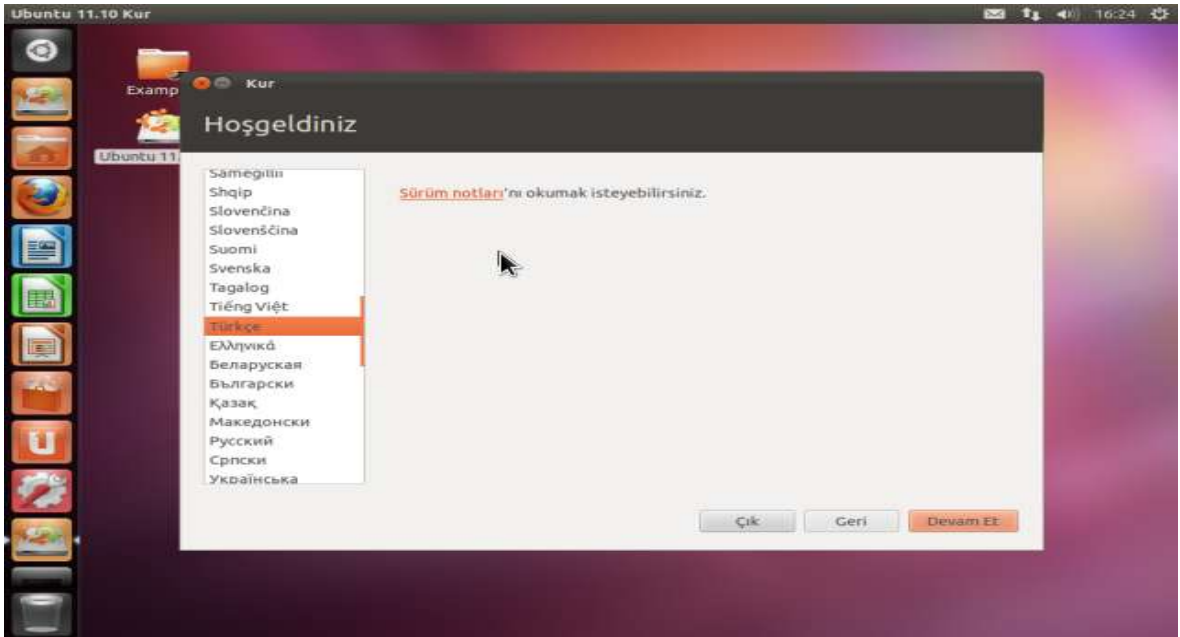
1- Biz Buradan Türkçeyi seçip kurulumumuza Türkçe devam edeceğiz...

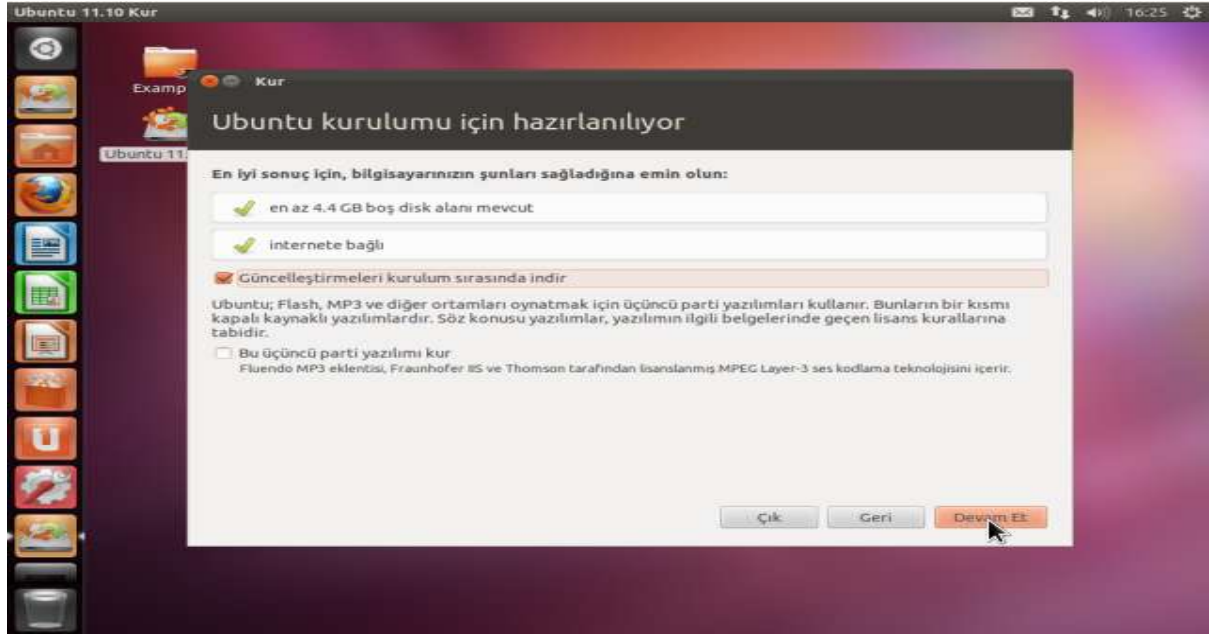
- 1- Kurulumu Ubuntu Live'dan yaptığımız için istersek kurulumla başlamadan temel fonksiyonlarını deneyebiliriz.
- 2- Biz "Ubuntu Dene" ye tıklayıp açılıştan sonra sistemimize kuracağız...

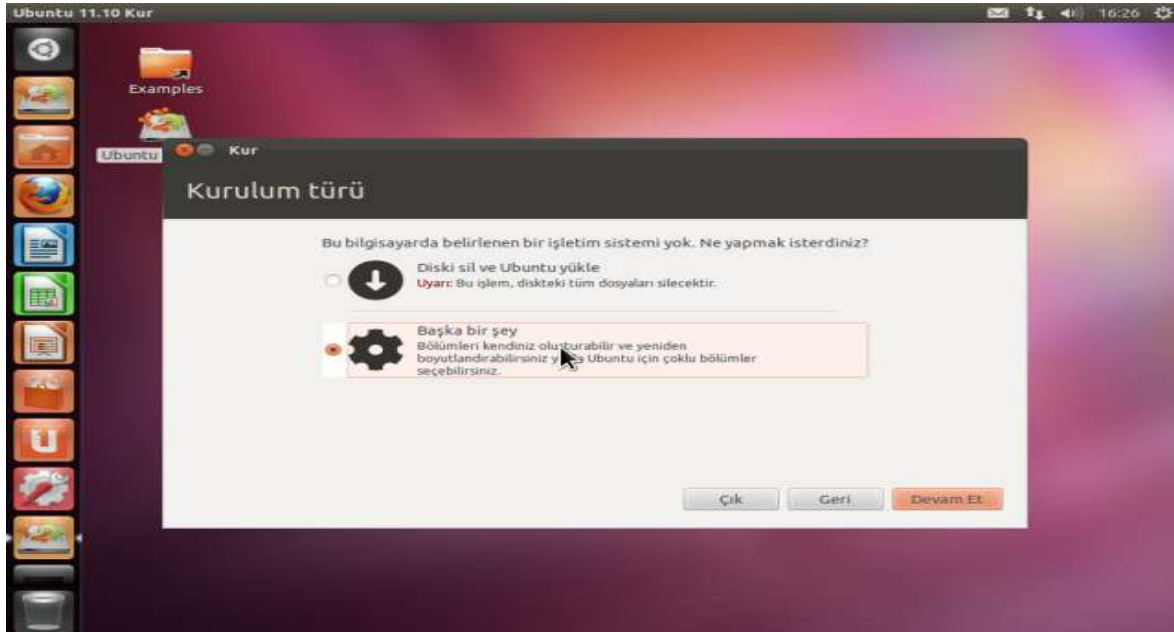
- 1- "Ubuntu Dene" ye tıkladıktan sonra karşımıza normal Ubuntu 11.10 ekranı çıkacak. Burada kurulumu yapmadığımız için "Ubuntu 11.10 Kur" simgesini göreceğiz.
- 2- Şimdi "Ubuntu 11.10 Kur" a tıklayıp yüklemeye başlayacağız.

- 1- Buradan kurulumdan sonra hangi dili kullanacağımızı sol menüden seçiyoruz.
- 2- Biz "Türkçe" dil seçeneğini seçtik. Şimdi "Devam Et" e tıklayıp bir sonraki adıma geçiyoruz.

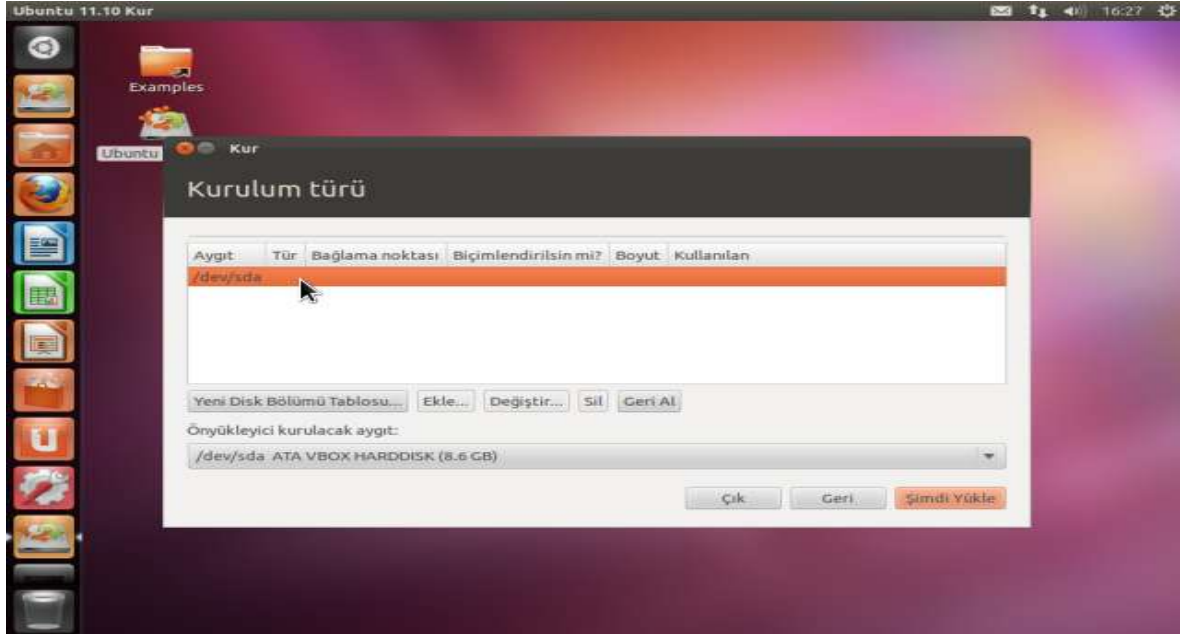

- 1- Bu aşamada yeterli disk alanının olup olmadığı test edilir. İnternet bağlantısı varsa kontrol edilir.
- 2- Burada **“Güncelleştirmeleri Kurulum Sırasında Kur”** seçeneği işaretlenirse kurulum yaparken güncellemeler arka planda yüklenir. Fakat tavsiye edilen bir yöntem değildir. İnternet bağlantısının kopması durumunda güncellemeler yarıda kalırsa sistemin çalışmasında bazen aksaklıklar meydana getirebilir. Bu yüzden güncellemeleri kurulum gerçekleştirdikten sonra yapmak her zaman daha sağlıklıdır.
- 3- Bu testleri Ubuntu yaptıktan sonra burada **“Devam Et”** butonuna tıklayıp bir sonraki aşamaya geçeceğiz

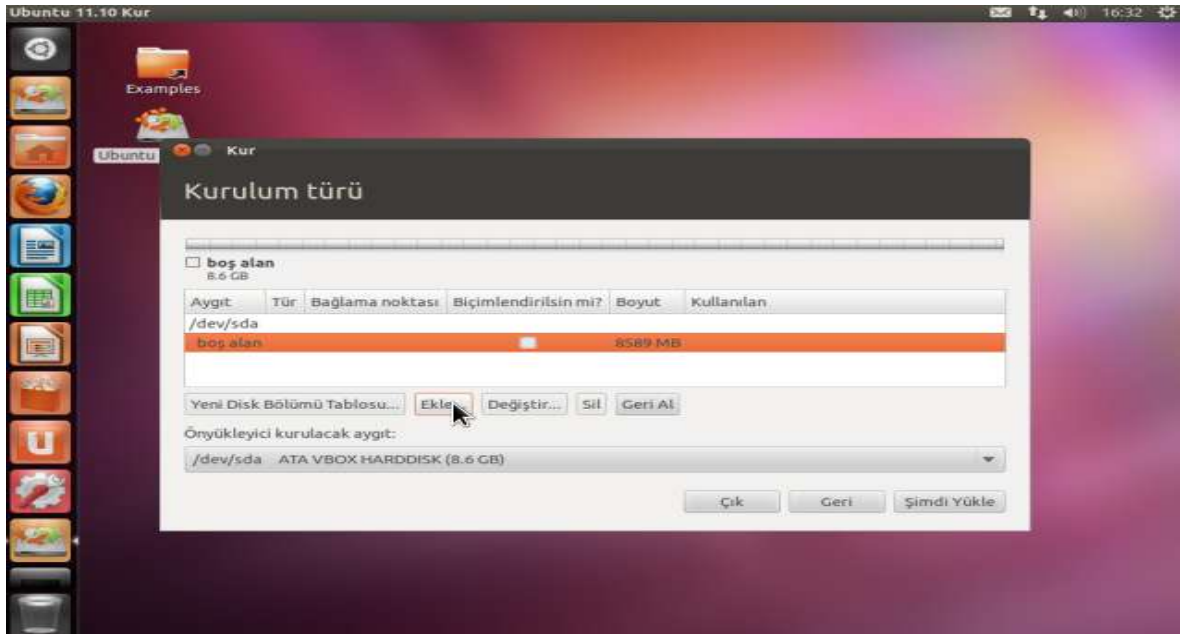

- 1- Kurulumun en önemli bölümünün burası olduğunu bilmeliyiz. Diğer kısımlar için **“Devam Et”** demek çoğu zaman yeterlidir.
- 2- **“Disk Sil Ve Ubuntu Yükle”** bu seçeneği yaparsak Ubuntu otomatik olarak kendine disk alanını ayırıp oraya kurulur.

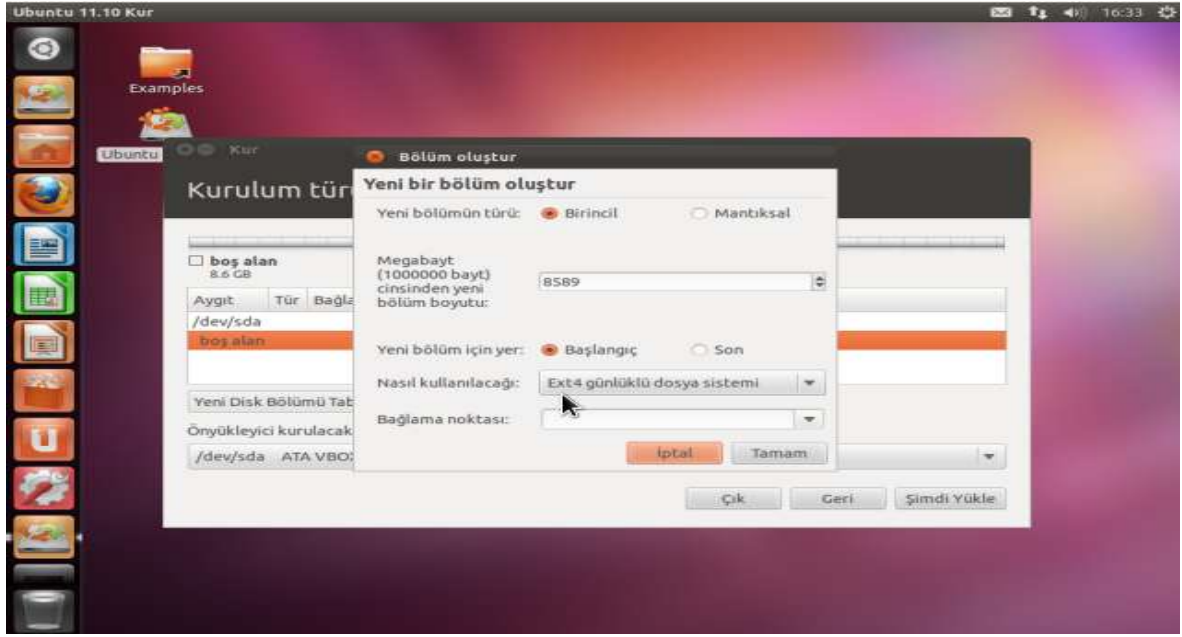
- 3- “Başka Bir Şey” e tıklarsak burada disk bölümlendirmemizi kendi ihtiyaçlarımız doğrultusunda yaparız. Böylece daha fazla verim elde ederiz.
- 4- Biz kendi bölümlendirmemizi yapacağımız için “Başka Bir Şey” seçeneğini işaretleyip “Devam Et” diyoruz

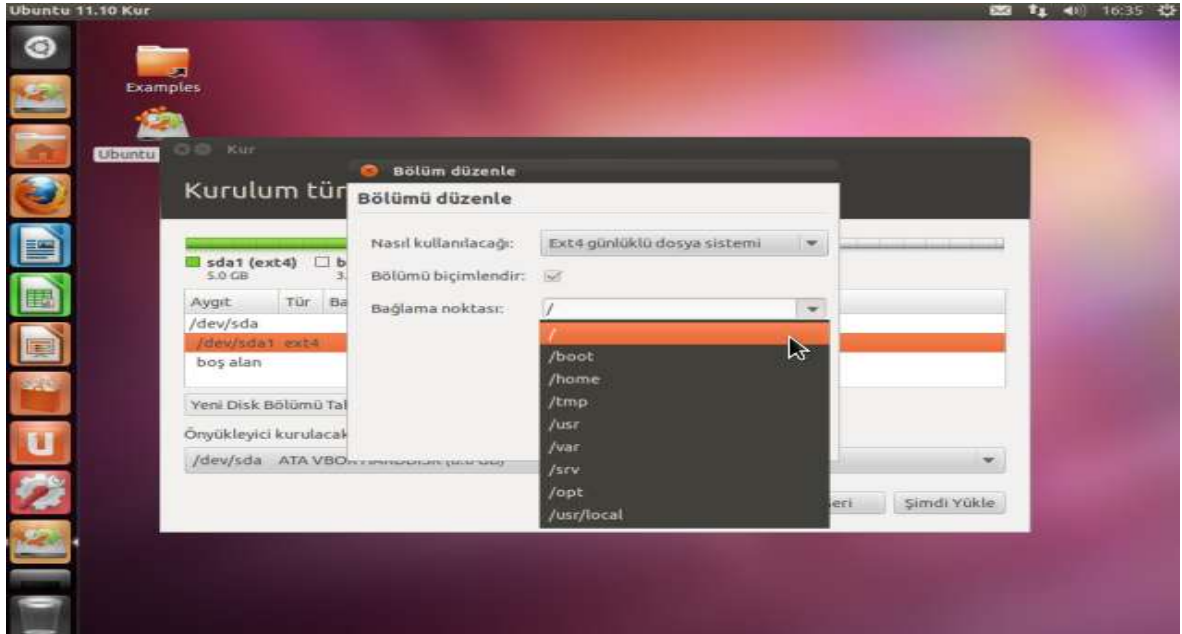
- 1- Burada “/dev/sda” olarak görünen yer bizim harddiskimizi temsil etmektedir. Windows sistemlerde hard diskimiz C: , D: gibi parçalara ayrılıyorsa Linux sistemlerde de bu sda1, sda2 gibi bölümlerde gözükür.
- 2- Buradan harddiskimizi seçip “Şimdi Yükle” ye tikiyoruz.

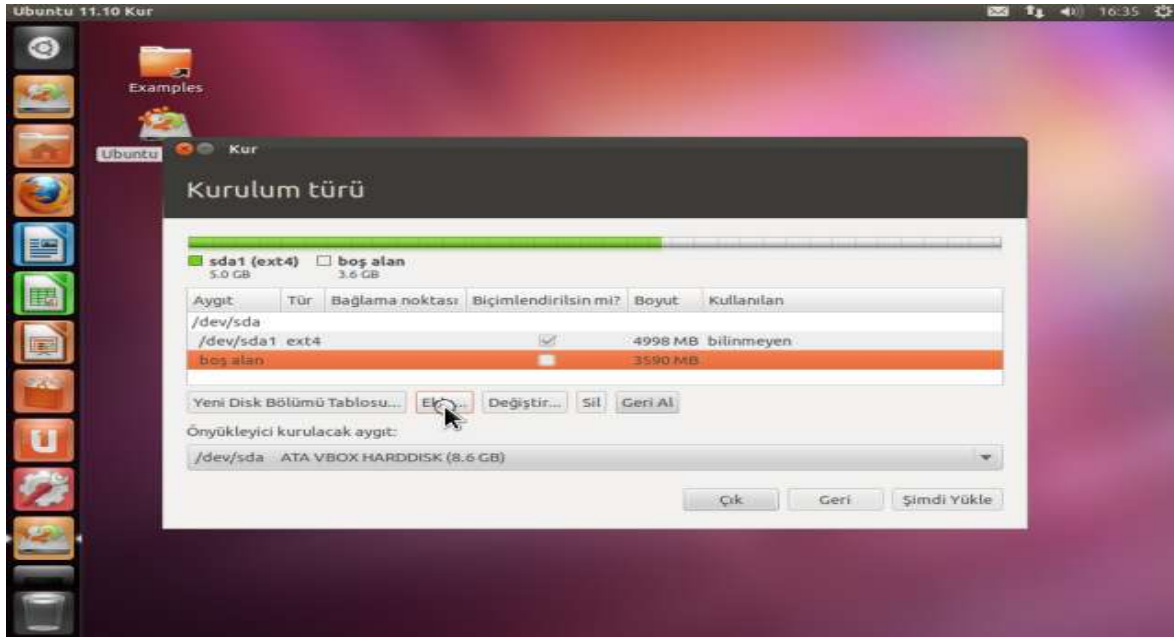
- 1- Burada bizim hard diskimizin tamamı boş olduğu için boş alan olarak görülmektedir.
- 2- Şimdi Linux sistem için gerekli olan biçimlendirmeyi yapmak için “Ekle” butonuna tıklıyoruz.

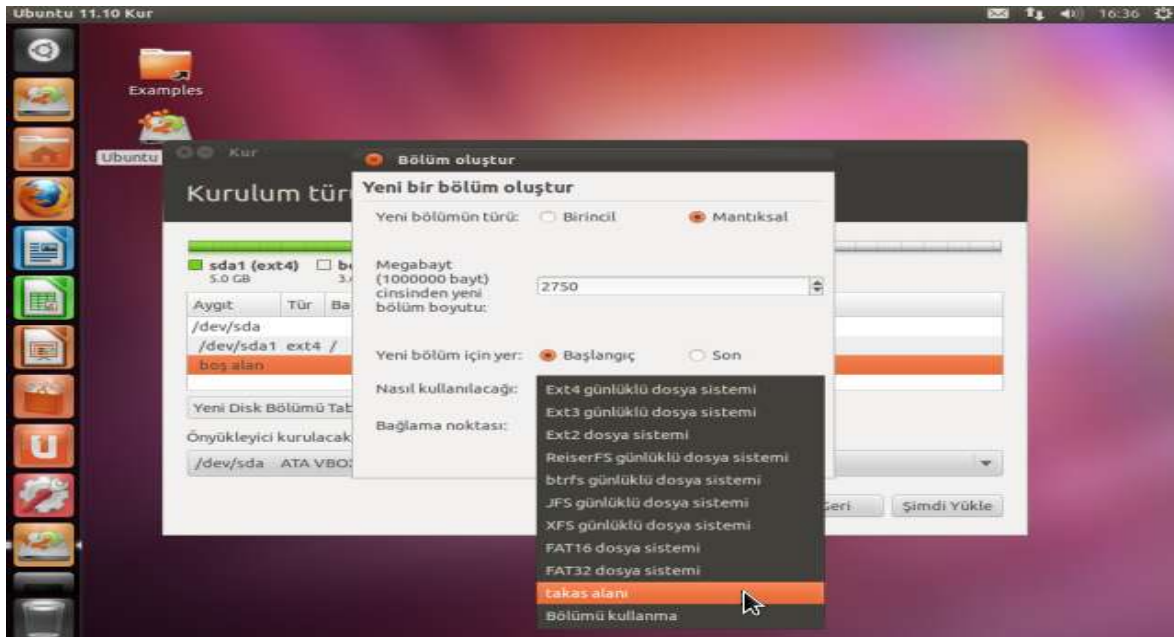
- 1- Buradan sistemi kuracağımız alanın boyutunu belirliyoruz.
- 2- **"Nasıl Kullanılacağı"** kısmına gelip Ext4 formatını seçiyoruz. Bu format Windows'taki NTFS, FAT32 gibi biçimlendirme türlerine karşılık gelmektedir. Linux'ta sistem kurulum alanlarında kendine özgü bir standardizasyon uyguladığı için ismi biraz farklı gelecektir.
Not: Linux ext3,ext4 gibi dosya sistemi kullansa da Windows'un Kurulu olduğu dosya kısmını gösterir. Fakat Windows sistemlerdeyken harddiskinizde Linux bir sistem yüklüyse bunu kesinlikle göremezsiniz. Çünkü Windows buna izin vermez.

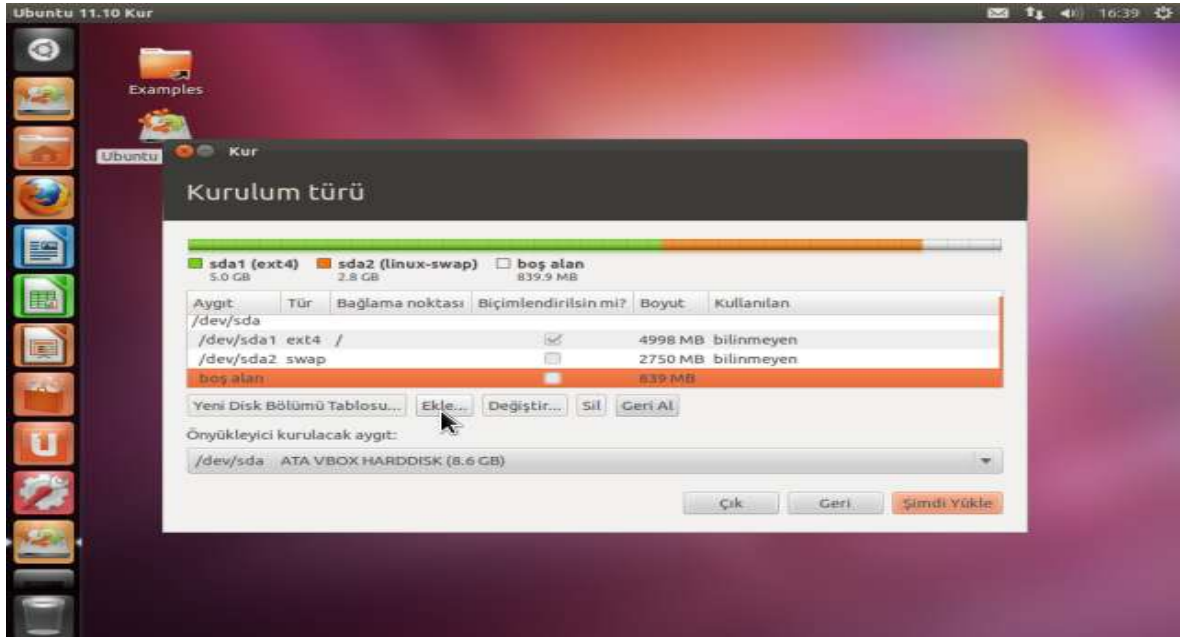
- 1- **"Bağlama Noktası"** buradan **/(kök dizin)** seçilir. **"/** dizini sistemin kurulu olduğu yeri belirtir. Bizde ayırdığımız 4Gb 'lık alana kuracağımız için **"/** dizini olarak bu bölümü belirledik.

- 1- Şimdi takas alanını(swap) belirleyeceğiz. Buradaki amaç sistem içinde kullanılan RAM belleğin yetersiz kaldığı zamanlarda uygulamaları bekletebileceği bir alan oluşturmaktır. Böylece performansın düşmesini minimum seviyeye indirmesi sağlanacak.
- 2- Biçimlendirmedeğimiz diğer "boş alan" ı seçip "Ekle" butonuna tıklıyoruz.

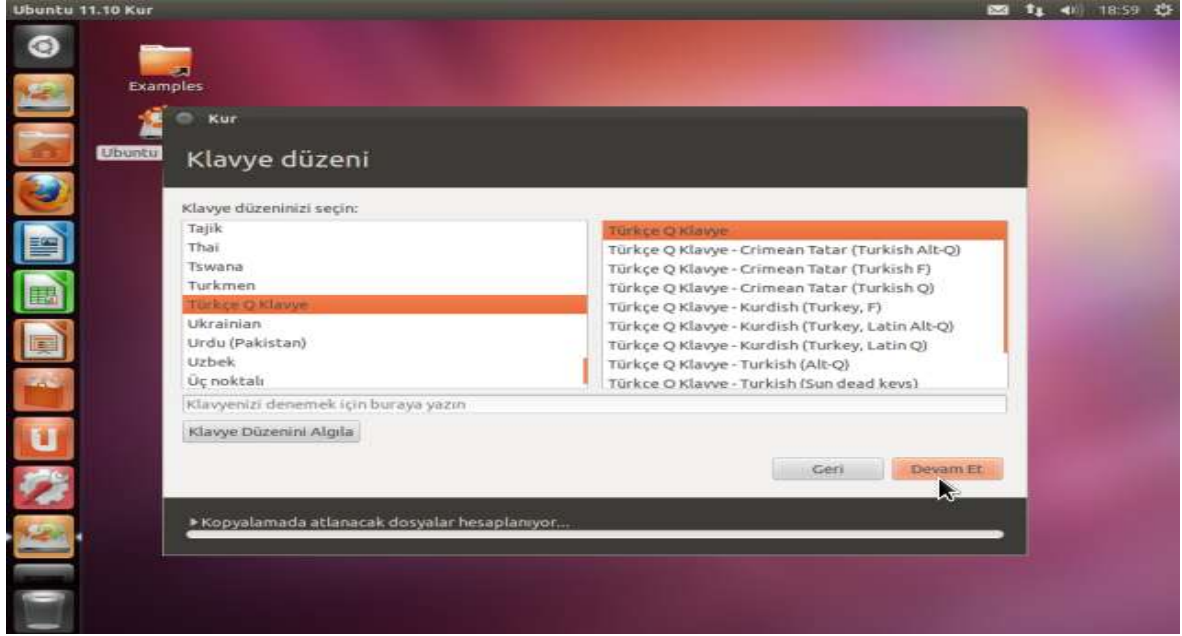
- 1- Buradan kaç MB'lık bir alanı "takas alanı" yapacağımızı seçeceğiz. İdeali RAM belleğin iki katını seçmektir. Ama örneğin 8GB RAM'li bir bilgisayarda 16 GB takas alanı koymak gereksizdir. Takas alanı maksimum 4GB olacak şekilde sisteminize en uygun olan alanı belirlemek gerekir. Takas alanı Windows üzerindeki Sanal Bellek olarak bilinir.
- 2- "Nasıl Kullanılacağı" kısmından takas alanı(swap) seçilir. Bölüm oluşturulur.

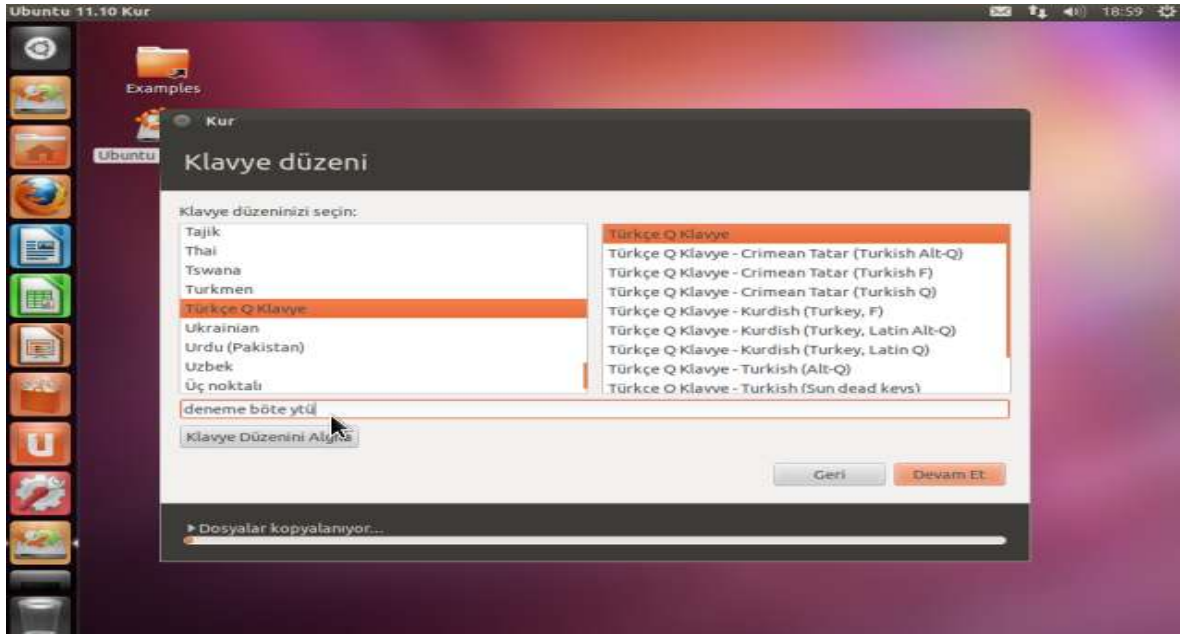
- 1- Diskimizde bu biçimlendirmeyi yaptıktan sonra “Şimdi Yükle” butonuna tıklayıp yüklemeyi başlatıyoruz.

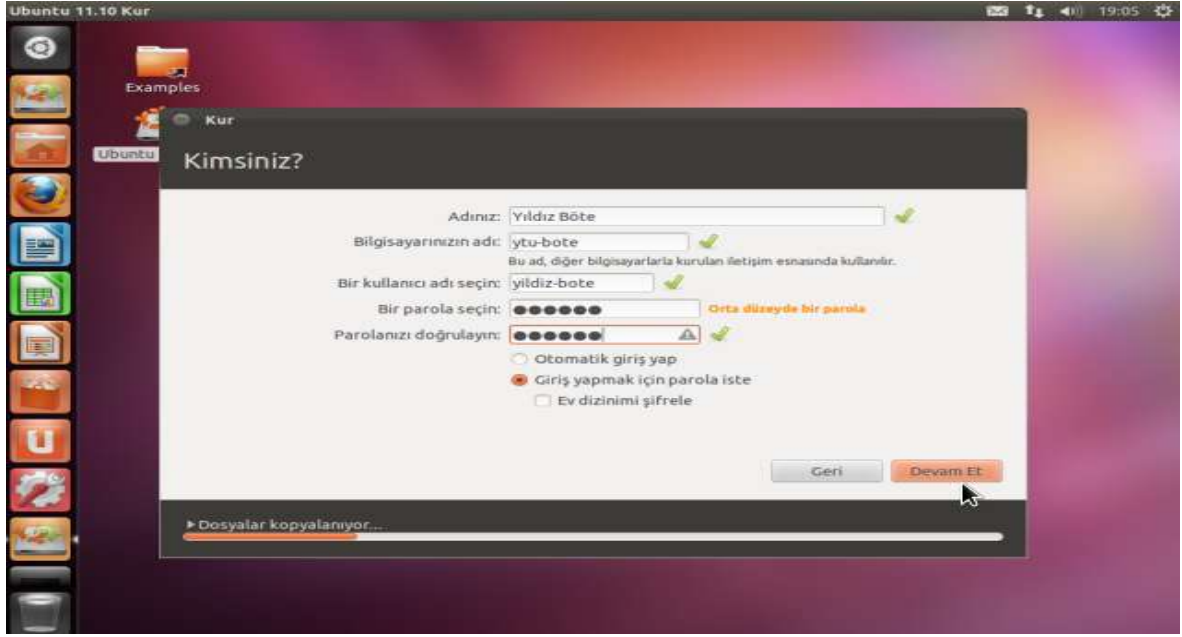
- 1- Buradan yerel saati belirlemek amacıyla bulunduğumuz yeri yazıyoruz. [örn: istanbul]
- 2- Sonra “Devam Et” butonuna tıklayıp bir sonraki aşamaya geçiyoruz.

1- Buradan kullanacağımız klavye düzenini seçiyoruz.

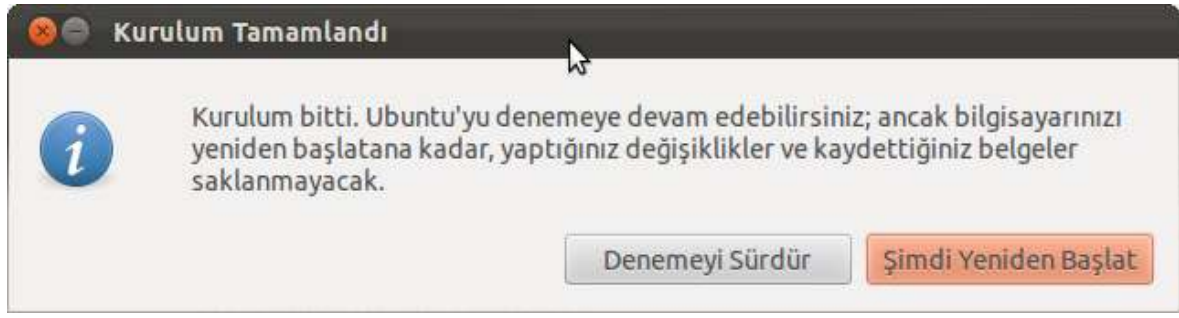
2- Altındaki text ekranından klavye ayarlarını uygulanıp uygulanmadığını kontrol edip “Devam Et” butonuna tıklayıp bir sonraki aşamaya geçiyoruz.

- 1- Burada artık kullanıcıyı (user) eklemeye geldik. **“Adınız”** kısmına bir isim yazıyoruz.
- 2- **“Bilgisayarınızın Adı”** seçeneğine bilgisayar adını giriyoruz.
- 3- **“Kullanıcı Adı”** oturum açma sırasında kullanacağımız adı yazıyoruz.
- 4- **“Parola”** bu kısım isteğe bağlı bir şekilde doldurulmaktadır.
 - a. **“Otomatik Giriş Yap”** bu seçenek işaretlenirse parola sormadan kullanıcının hesabını açar.
 - b. **“Giriş yapmak için Parola İste”** bu seçenek işaretlenirse belirlediğimiz parolayla ancak kullanıcı hesabını açabiliriz.
- 5- Bu ayarlamaları yaptıktan sonra **“Devam Et”** butonuna basıp bir sonraki aşamaya geçiyoruz.

- 1- Artık sistem dosyalarının yüklenmeye başladığı kısma geldik. Bu işlem bittikten sonra bilgisayarımızı yeniden başlatıp Ubuntu işletim sistemini kullanmaya başlayabileceğiz.

Sistem kurulumu tamamlandığında yukarıdaki gibi bir uyarı karşımıza çıkacaktır. Şimdi Yeniden Başlat' a tıkladığımızda sistemimiz tekrar açılacaktır ve artık bilgisayarımıza kurulu olan sistemi açacaktır. Denemeyi Sürdür' e tıkladığınızda CD üzerinden çalışmaya devam edecektir.

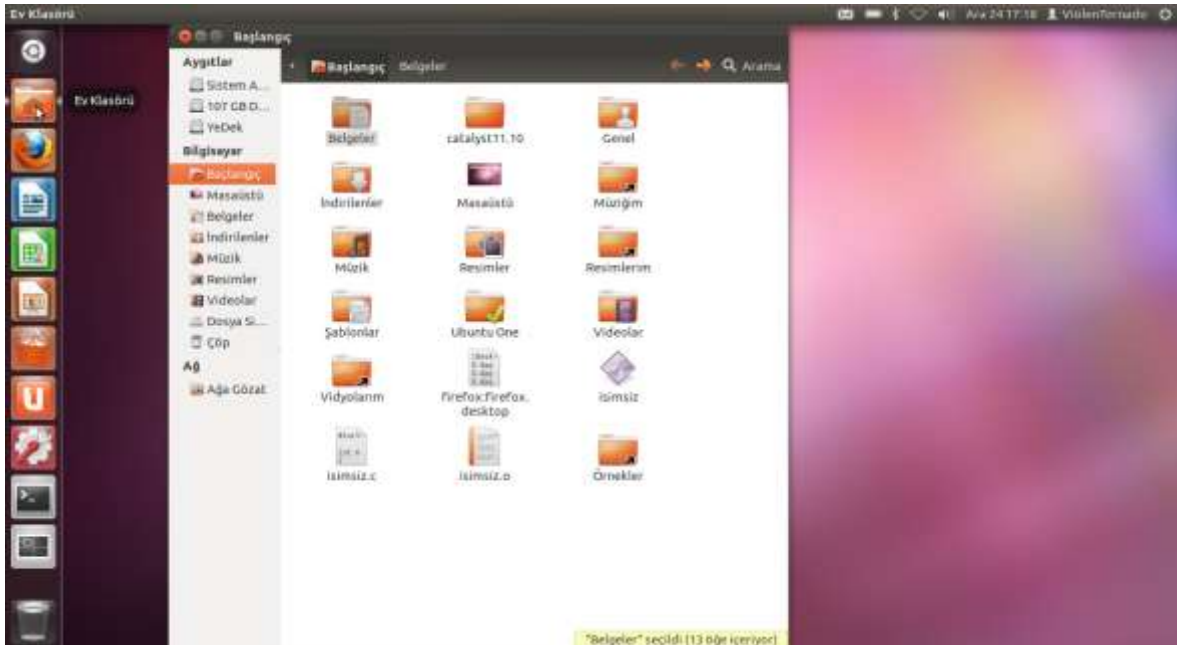
Kurulum aşamasından sonra bilgisayarımız yeniden başlatılır ve bilgisayarımız açıldığında karşımıza yukarıdaki gibi bir masaüstü görüntüsü gelir. Masaüstünde herhangi bir klasör ya da simge yoktur. Bunlar daha sonradan kullanıcı tarafından yapılmaktadır.

Bu masaüstünü biraz tanıyalım:

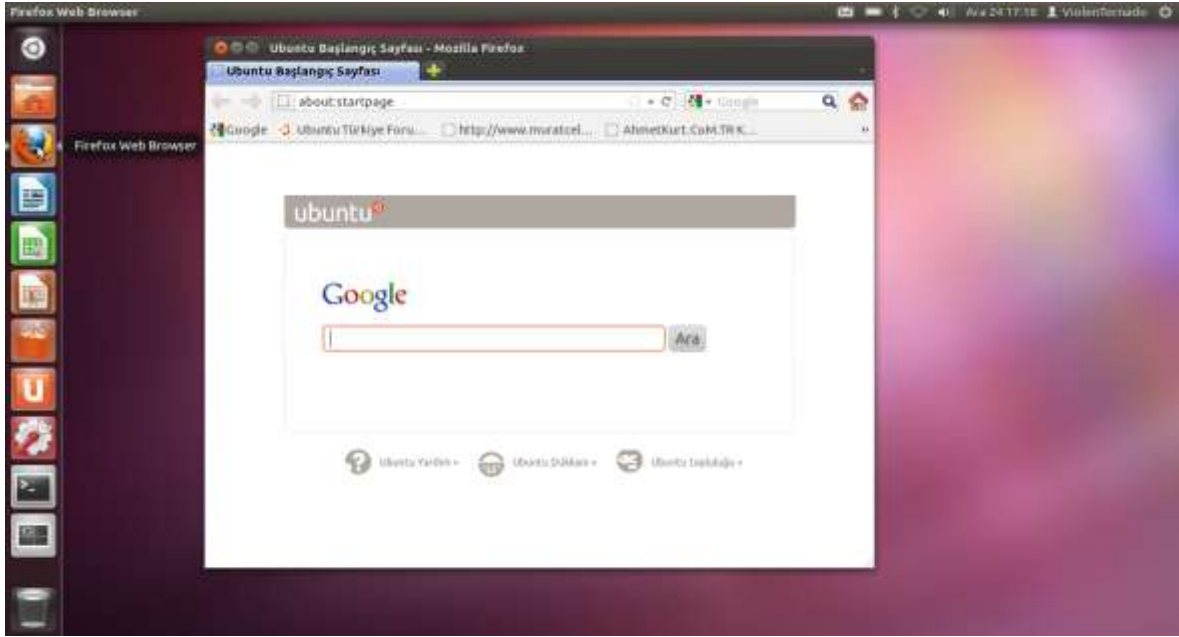

Sarı olarak dikkdörtgen şeklinde çevrilmiş bölümün adı **Launcher**' dır. Launcher Windows gibi bir sistemde düşünürsek **Başlat Menüsüne** benzer. Programların kısa yollarını ekleyerek, zamandan tasarruf sağlayabiliriz. Sürekli kullandığımız programlar yan menüde olduğu için herhangi bir pencereimiz açık olsa da başka program açmak istediğimizde pencerelerimize kapatmamıza gerek yoktur. Çünkü faremizi sol tarafa getirdiğimizde Launcher otomatik olarak ortaya çıkacaktır ve istediğimiz işlemimizi bu menüden tamamlayabiliriz. Herhangi bir program çalıştırdığımızda Launcher sol tarafa gizlenir. Launcher üzerindeki simgeler hakkında kısa bir bilgi verelim.

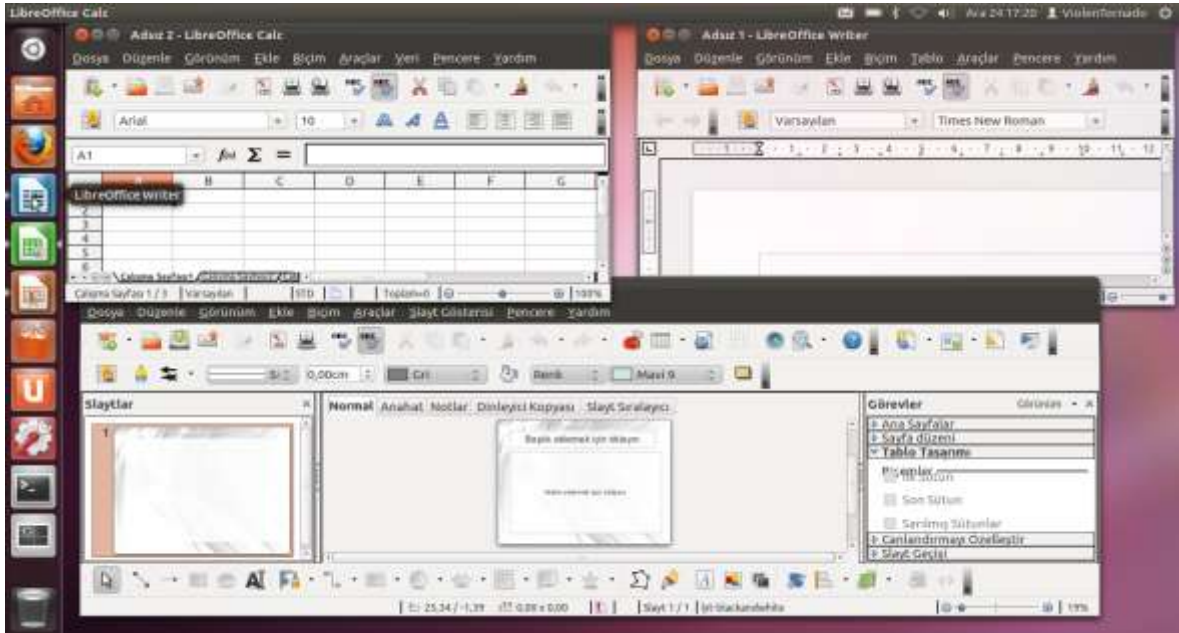
Hızlı Menü: Hızlı menü tüm programlarımızı isimleri ile aratabileceğimiz ve yukarıdaki resimde de gördüğümüz gibi bilgisayarımızdaki çeşitli bölümlerimize ulaşabileceğimiz bir bölümdür. Bu menüden bilgisayarımızda bir şey aratabiliriz ya da kurduğumuz programlara ulaşabiliriz.

2- **Ev Klasörü:** Ev Dizinidir. Kullanıcı dosyalarının saklandığı yerdir. Windows üzerinden düşünürsek **Ev Klasörü** bölümü **Belgelerim'** e karşılık gelmektedir. Kullanıcının tüm işlemleri burada kayıt altındadır.

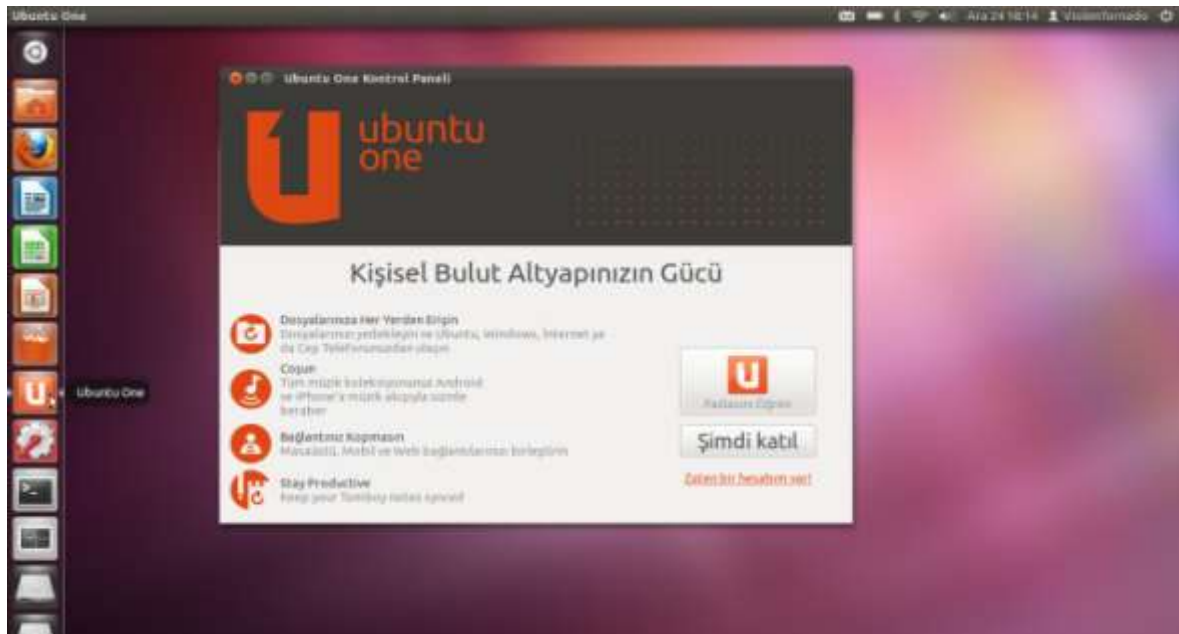
Firefox Web Browser: İnternet tarayıcısıdır. Windows işletim sistemlerinde **Internet Explorer** ön tanımlı olarak geliyorsa, Ubuntu yani Linux İşletim sistemlerinde de Mozilla Firefox ön tanımlı gelir. Firefox kullanarak internette sörf yapabilirsiniz.

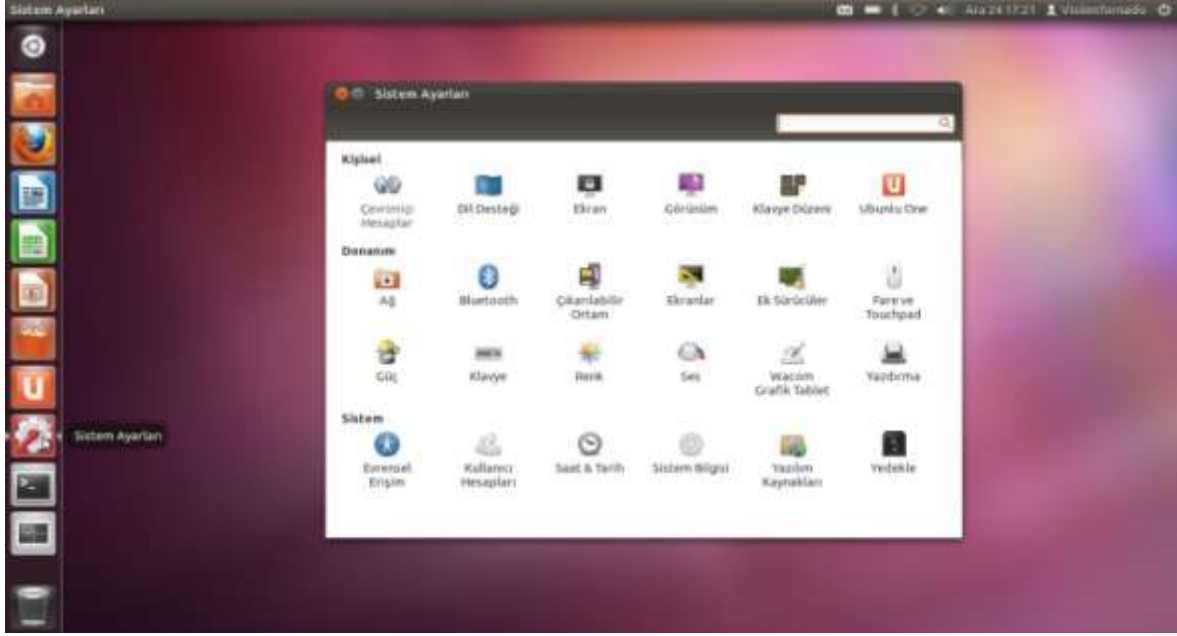
LibreOffice: Office programlarıdır. Bilgisayarımız üzerinde kurulu gelir. **Word, Excel, PowerPoint** gibi işlemlerinizi LibreOffice Programı ile yapabilirsiniz. Microsoft'un sistemlerinde kurulu olan Office yazılımları ile hazırlanmış dosyalarınızı da rahatlıkla açabilir ve değişiklik yapabilirsiniz. Kullanım bakımından benzer programlardır.

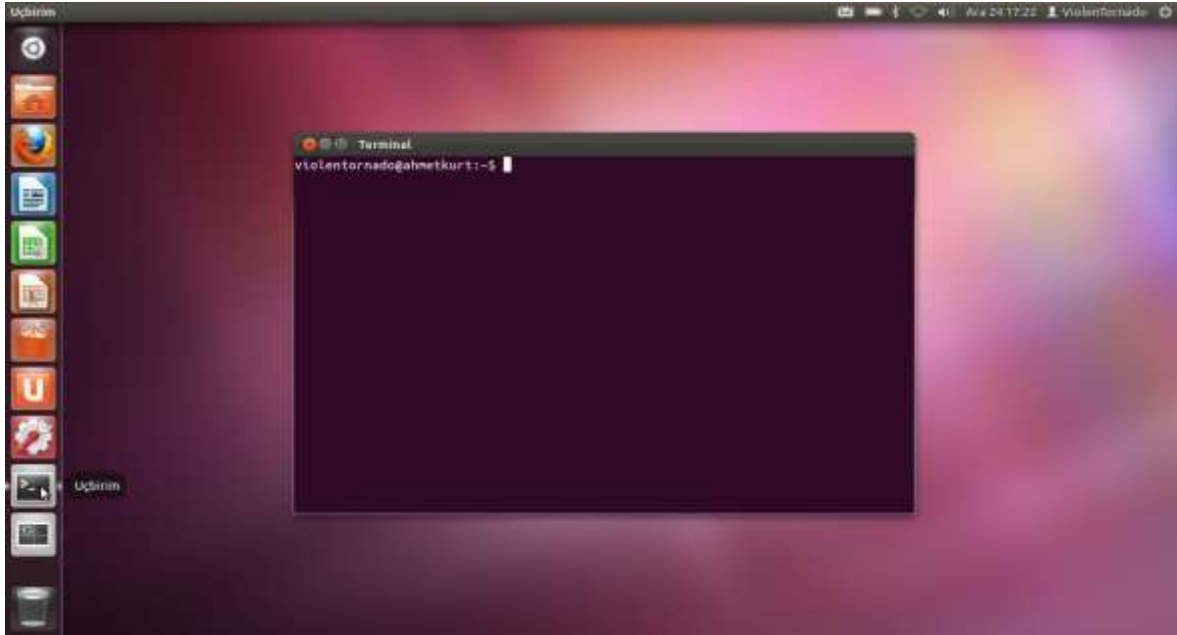
Ubuntu Yazılım Merkezidir: Bu bölümden özgür yazılımların tümünü ulaşabilirsiniz. Özgür yazılımlar ücretsiz yazılımlardır. Linux sistemlerde program bu bölümden çok basit işlemler ile kurulabilir. Günümüze Windows için kullanılan programların tam karşılıkları yer almaktadır. Bu bölümden ulaşabileceğiniz programların yanında oyunlarda mevcuttur.

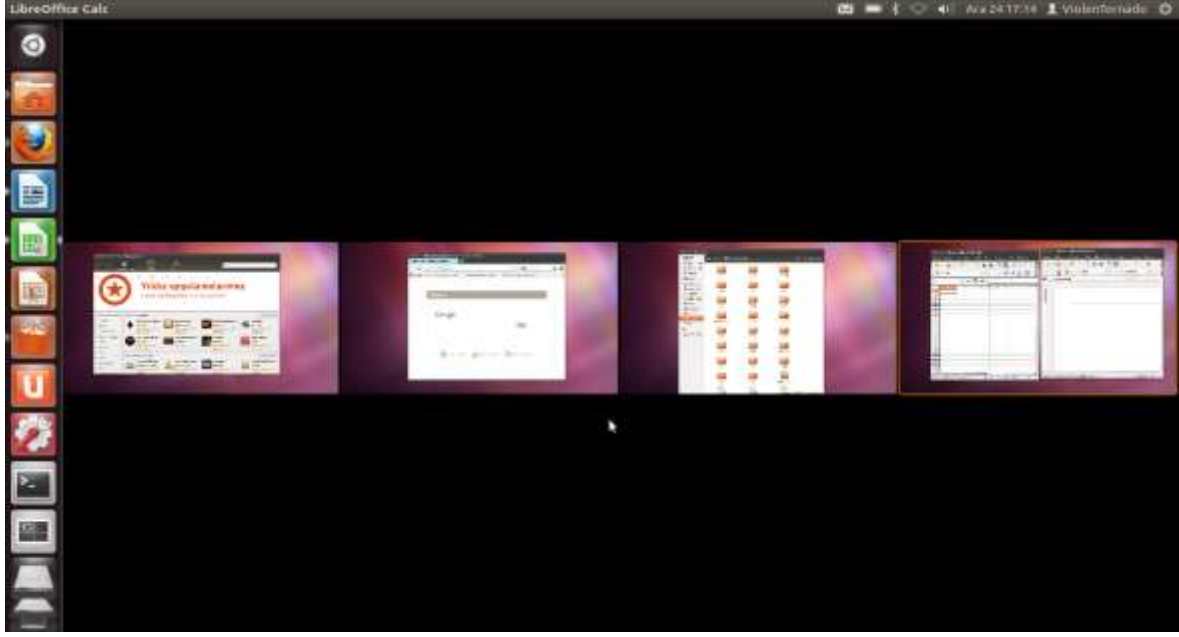
Ubuntu One: Ubuntu One, dosyalarınıza her yerden ulaşma imkânı sunar. Belirli bir kullanıcı adı ve şifre alınarak kullanılabilir. 2 gigabyte ücretsiz bir bölüm vermektedir. Ubuntu One sayesinde flash bellek, CD gibi araçlar taşımanıza gerek kalmaz. Dosyalarınızı yüklersiniz ve internete bağlanabildiğiniz tüm her yerden bu dosyalarınıza ulaşabilir ve indirebilirsiniz.

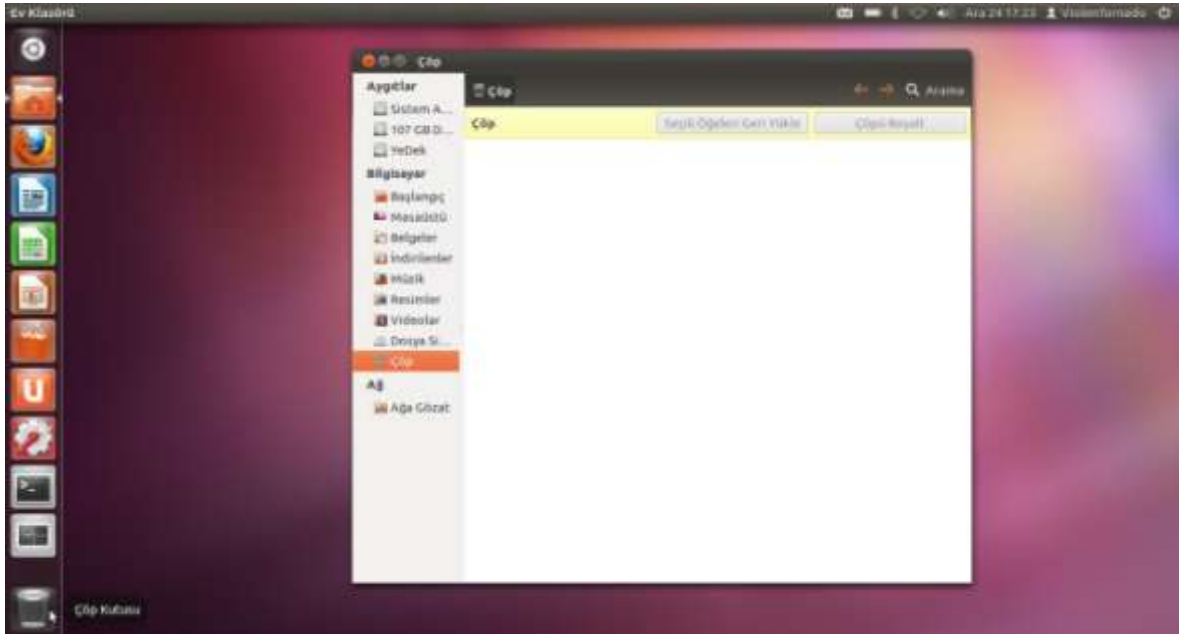
Sistem Ayarları: Sistem ayarlarınızı yapılandırabildiğiniz bölümdür. Bilgisayarınız ve kullanıcılar için yapılan tüm ayarlar bu bölümden yapılır. Örnek verecek olursak kullanıcı oluşturma, açılış ekranında şifre sorma, dil ayarları gibi işlemler yapılabilir. Windows işletim sistemlerine göre düşünürsek **Denetim Masası** adlı bölüme karşılık gelmektedir.

Uç Birim: Diğer bir adıyla Terminaldir. Ubuntu sistemlerinde kullanılan ve komutlarımızı uygulayabildiğimiz konsoldur. Bu bölüm üzerinden sistem içinde kopyalama, program kurulumu, sistem ayarları, güncelleme ve kullanıcı yetkilendirme gibi işlemler yapılabilir.

Çalışma Alanı: Masaüstü çalışma alanlarıdır. Bu bölüme tıkladığımızda 4 tane masaüstü karşımıza gelir. İşlem yaparken aralarında geçiş yapmak mümkündür. Birden fazla masaüstü ile işlem yapabilirsiniz. Bu bölümde eğer 1., 2., 3., 4. Masaüstleri arasında geçiş yaparsanız her çalışma kullandığınız masaüstünde kalmaktadır. Yani 1. Masaüstünde çalışma yaparken, 3. Masaüstüne geçiş yaptığınızda 1. Masaüstünde yapılan çalışmalar 3. Masaüstünde görünmez. Üst kısımda bulunan resimde de görüldüğü gibi her masaüstünde farklı bir uygulama çalışmaktadır. Bu karışık işlemlerinizi sizlere kolaylık sağlayarak işlemlerinizi kaldığınız yerden devam etmeniz amacıyla yapılmıştır.

Çöp Kutusu: Bilgisayarınızdan herhangi bir dosya sildiğinizde geri alabilmek amacıyla bu bölümde tutulur. Windows İşletim sistemlerinde Geri Dönüşüm Kutusu olarak bilinir. Eğer herhangi bir dosyayı **Shift+Delete** (geri dönüşüm kutusuna atmadan direk bilgisayardan siler) komutu ile silmediyseniz, çöp Kutusundan geri alabilmeniz mümkündür.

Son olarak Sol üst köşede bulunan simgeleri inceleyelim. Bu bölümde internete bağlı olup olmadığınızı, bilgisayarın batarya durumu(dizüstü bilgisayar kullanıyorsanız çıkar), saat ve tarihi ve bilgisayarınızı kapatmak için kullandığınız bölüm mevcuttur.

 Bilgisayarı Kapat bölümüne tıkladığımızda karşımıza **Yeniden Başlat** ve **Bilgisayarı Kapat** olarak iki seçenek gelir. Bu sayede isterseniz sistemi yeniden başlatabilir isterseniz de bilgisayarınızı kapatabilirsiniz. Bu menü sayesinde Sistem ayarlar menüsüne ulaşmanızda mümkündür.